

УКРАЇНА

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ГОЛОВИ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

від 31 травня 2017 року

м. Тернопіль

№ 329-од

***Про проект обласної програми
впровадження Української Хартії
вільної людини в навчальних закладах
Тернопільської області на 2017-2020 роки***

Відповідно до законів України “Про дошкільну освіту”, “Про позашкільну освіту”, “Про вищу освіту”, “Про професійно-технічну освіту”, на виконання Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 13 жовтня 2015 року № 380/2015, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 року, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р, з метою застосування у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах області фундаментальних (моральних і духовних) цінностей, впровадження ключових компетентностей в освіту, потрібних для особистої самореалізації, розвитку активної громадянської позиції, працевлаштування, що здатні забезпечити життєвий успіх учнівської та студентської молоді у суспільстві знань, зміцнення ідеї української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму в дітей та молоді:

1. Схвалити проект обласної програми впровадження Української Хартії вільної людини в навчальних закладах Тернопільської області на 2017-2020 роки (далі – проект Програми), що додається.

2. Управлінню освіти і науки облдержадміністрації подати в установленому порядку проект Програми на розгляд чергової сесії обласної ради відповідно до регламенту Тернопільської обласної ради.

3. Районним державним адміністраціям, виконавчим комітетам міських рад міст обласного значення розробити аналогічні проекти Програм та подати їх в установленому порядку на розгляд чергових сесій районних та міських рад.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження доручити заступникові голови обласної державної адміністрації ЮРИКУ Ю.З.

**Голова обласної державної
адміністрації**

С.С.БАРНА

СХВАЛЕНО

Розпорядження голови

обласної державної адміністрації

ЗІ.05.2017 № 329-од

ОБЛАСНА ПРОГРАМА

впровадження Української Хартії вільної людини в навчальних закладах
Тернопільської області на 2017-2020 роки

1. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	управління освіти і науки облдержадміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	протокол №1 наради при заступнику голови обласної державної адміністрації від 16 лютого 2017 року щодо внесення на розгляд сесії Тернопільської обласної ради проекту обласної програми впровадження Української Хартії вільної людини в навчальних закладах Тернопільської області на 2017-2020 роки
3.	Розробник програми	управління освіти і науки облдержадміністрації
4.	Співрозробник програми	Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільська обласна громадська організація "Гуртом!"
5.	Відповідальний виконавець програми	управління освіти і науки обласної державної адміністрації
6.	Учасники програми	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою), вищі, професійно-технічні та загальноосвітні навчальні заклади Тернопільської області
7.	Термін реалізації програми	2017-2020 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	обласний бюджет, місцеві бюджети різних рівнів

9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	1 202 680 гривень
1)	коштів обласного бюджету	1 202 680 гривень
2)	коштів районних бюджетів та міст обласного значення	—
3)	коштів бюджетів об'єднаних громад	—
4)	коштів інших джерел	—

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Виклики сучасного суспільства ставлять перед системою освіти завдання виховати громадянина-патріота нової формації – ініціативну особистість продуктивно-діяльнісного типу, яка бачить перспективи своєї держави, готова відстоювати її інтереси.

Завдання сучасної системи виховання, які впливають із суспільних потреб сьогодення полягають у переорієнтації учнівської та студентської молоді, педагогічних колективів на гуманізацію виховання, створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку людини як суб'єкта діяльності, особистості, індивідуальності.

Серед сучасних гуманістичних тенденцій функціонування системи освіти можна виділити головну – орієнтацію на духовний розвиток особистості людини, ствердження первинності духовних і моральних цінностей.

Ініціативна група “Першого грудня” – об'єднання моральних і духовних авторитетів нації 8 грудня 2012 року представила Українську Хартію вільної людини – систему цінностей, які пропонуються авторами для ідентифікації сучасного українця в сучасному світі.

Автори Хартії пропонують 10 орієнтирів (цінностей) – напрямів праці та три принципи, за якими слід працювати кожному українцеві, щоб жити як “вільна людина у вільній країні”.

Основні тези Хартії:

окреслено 10 духовних і моральних цінностей, які, на думку авторів, є визначальними для українського громадянина в сучасних умовах розвитку; названо три фундаментальні принципи (засади) застосування морально-етичних цінностей у власному житті.

Алгоритм системного застосування Хартії спирається на проведення 10 виховних заходів у розрізі кожної з цінностей щороку протягом 10 років навчання в школі, 4-5 років у професійно-технічному чи вищому навчальному закладі.

Назріла потреба розширити масштаби вивчення та застосування Української Хартії вільної людини для розробки методології викладання світоглядної системи цінностей майбутнього українця і мережі фахівців, які її будуть застосовувати на практиці. Ця система значно підсилить ефективність

впровадження Концепції Нової української школи, де пріоритетним напрямком є формування ціннісних ставлень і суджень, які служать базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії з суспільством.

Для реалізації заходів, передбачених програмою, необхідні кошти обласного, місцевих бюджетів, а також інших джерел, що не суперечать чинному законодавству. Прийняття програми та залучення на її виконання коштів з обласного бюджету сприятиме вирішенню зазначених вище проблем.

3. Визначення мети програми

Метою програми є створення методології застосування в навчальних закладах Тернопільської області системи духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії вільної людини, для формування майбутньої особистості (далі – система цінностей Української Хартії) та об'єднання в мережу фахівців, які будуть впроваджувати цю систему цінностей.

Мета програми відповідає пріоритетам розвитку області та Стратегії розвитку Тернопільської області на період до 2020 року.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання програми

Розв'язання проблеми можливе шляхом реалізації обласної програми впровадження Української Хартії вільної людини як системи духовних та моральних цінностей в навчальних закладах Тернопільської області на 2017-2020 роки.

Фінансове забезпечення програми передбачено здійснювати шляхом затвердження відповідних бюджетних призначень у межах наявного фінансового ресурсу обласного бюджету на відповідний бюджетний період.

Орієнтовний обсяг фінансування програми визначається щороку з урахуванням конкретних завдань та наявності коштів.

Відповідно до Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 13 жовтня 2015 року № 380/2015, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 року № 641, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р, запропонована програма та розв'язання її проблем будуть упроваджені шляхом реалізації комплексу заходів відповідно до ресурсного забезпечення, підсилення духовно-моральної і громадянсько-патріотичної складових виховання дітей та молоді області при залученні педагогічних працівників, батьків.

Зазначена програма реалізовуватиметься протягом 2017-2020 років.

Програма не поділяється на етапи, оскільки заходи програми взаємодоповнюючі і не мають складної функціональної залежності один від

одного.

Видатки, пов'язані з реалізацією завдань, потребують уваги та підтримки за рахунок коштів обласного бюджету.

Ресурсне забезпечення програми

гривень

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Усього витрат на виконання програми				
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Разом
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	219 530	313 050	329 200	340 900	1 202 680
обласний бюджет	219 530	313 050	329 200	340 900	1 202 680
районні бюджети, бюджети об'єднаних територіальних громад, міські бюджети міст Бережани, Кременець, Тернопіль та Чортків	-	-	-	-	-
кошти інших джерел	-	-	-	-	-

5. Перелік завдань та результативні показники

Основними завданнями програми є:

1) проведення просвітницьких заходів популяризації Української Хартії вільної людини в громадах краю та через засоби масової інформації, зокрема 80 заходів (засідань круглих столів, диспутів, тренінгів тощо) із залученням 2000 учасників та 20 заходів (засідань круглих столів, диспутів, тренінгів тощо) із залученням 400 учасників;

2) визначення освітніх закладів області для апробації в навчальний процес застосування системи цінностей Української Хартії: апробація системи духовних і моральних цінностей Української Хартії вільної людини в 10-ти загальноосвітніх навчальних закладах, 3-х професійно-технічних навчальних закладах і 3-х вищих навчальних закладах;

3) популяризація ідеї Хартії серед студентства і молодіжних громадських організацій: проведення 12 диспутів у вищих навчальних закладах Тернопільської області. Учасники – 180 осіб;

4) створення та популяризація художніх експозицій “Ікони Богородиці”: демонстрація в 60-ти загальноосвітніх навчальних закладах і 12 вищих навчальних закладах Тернопільщини експозицій “Ікони Богородиці як намолені

обереги громад Тернопілля” та “Чудотворні ікони України” на тему: “Богородиця боронить тернопільські громади та громади України” з метою розвитку духовності і християнської культури;

5) використання напрацьованого в 2013-2015 роках досвіду застосування Хартії у виховному процесі для впровадження його в окремих загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах області та в роботі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти: використання 30 портфоліо та зразків уроків 2013-2015 років;

6) проведення апробації навчальних форм подачі системи цінностей у вищих навчальних закладах області: проведення 12 тренінгів у вищих навчальних закладах Тернопільщини; напрацювання у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка щорічного медіа-пакету портфоліо із записами проектів магістрантів, студентів (15 портфоліо); проведення 12 диспутів у вищих навчальних закладах Тернопільської області. Учасники – 180 осіб;

7) популяризація системи цінностей Української Хартії у Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти та навчальних закладах Тернопільщини: відеозаписи, конспекти 80 навчально-виховних заходів;

8) здійснення дидактично-методичного забезпечення реалізації програми в Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти; створення та проведення педагогічними працівниками 40 навчально-виховних заходів;

9) видання та популяризація у соціальних мережах 50 навчально-виховних заходів;

10) створення інноваційно-методичного медіазабезпечення реалізації програми: підготовка і замовлення 20 медіа-матеріалів;

11) створення та забезпечення супроводу системи комунікацій (сайту, фейсбук сторінки) громадян, зорієнтованих на Хартію як основу власних цінностей: створення та підтримка діючого сайту і фейсбук сторінки для комунікацій;

12) проведення інтелектуальних випробувань щодо розкриття духовних і моральних цінностей у розвитку особистості на прикладах видатних українців чи знакових явищ у нашій історії;

13) проведення щорічного конкурсу на кращий навчальний захід, застосовуючи Українську Хартію вільної людини;

14) проведення щорічної олімпіади “Особистість: духовні та моральні цінності” в обраних навчальних закладах: організація 4 заходів із врученням премій-нагород переможцям;

15) організація діяльності клубів друзів Хартії у громадах області: створення 10 клубів друзів Хартії, метою яких є розвиток і розповсюдження засад Хартії у життя громадян через власний приклад;

16) створення та підтримка діяльності учнівських і студентських волонтерських груп реалізації цінностей Хартії: проведення 5 волонтерських

заходів щороку (усього – 15 заходів);

17) створення місцевих осередків вчителів (викладачів), які застосовують систему формування духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії на Тернопільщині: формування 10 осередків викладання Хартії у вищих та загальноосвітніх навчальних закладах;

18) формування групи педагогів (виховників) для подальшої роботи над методиками викладання системи цінностей Української Хартії у Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти та навчальних закладах області;

19) створення у Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти методології застосування системи духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії вільної людини, для викладання у навчальних закладах області;

20) проведення моніторингу з метою оцінювання ефективності впровадження заходів програми за 2017-2020 роки та коригування застосованих методик: створення алгоритму моніторингу та показників оцінки ефективності організації та проведення навчально-виховних заходів.

Виконання програми дасть змогу:

1) усвідомити учнями і студентами через призму Української Хартії вільної людини первинність моралі та людської гідності при користуванні сучасними знаннями і законами;

2) створити методологію системного формування духовно-моральних знань для реалізації молодої людини як успішної особистості в сучасному світі, спираючись на Українську Хартію вільної людини;

3) сформувати групу педагогічних працівників, які у професійній діяльності застосовуватимуть систему формування духовних та моральних цінностей Української Хартії вільної людини;

4) розвивати такі риси характеру як оптимізм, енергійність, соціальний інтелект, вдячність, витримка, самоконтроль і допитливість тощо – на основі духовних цінностей, сучасне розуміння яких закладено в Хартії;

5) змінити пріоритетність в частини майбутніх громадян, а саме: утвердження переваги духовності, гідності, поваги до співгромадян та власної відповідальності за спільні дії на противагу споживацькому ставленню до оточуючого світу;

6) відновити у громадян області через освітні заклади правову та духовну культуру відповідальної особистості.

6. Напрями діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці та співвиконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), гривень, у тому числі:				Очікуваний результат
						2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	
1.	Науково-просвітницька діяльність реалізації програми	1.Проведення науково-практичних конференцій про роль духовних і моральних цінностей у розвитку суспільства в контексті Хартії	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Інститут міжнародних економічних відносин ім. Б.Д.Гаврилишина Тернопільського економічного національного університету, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	6000	10000	10000	10000	утвердження в українця-громадянина духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини; наукове обґрунтування важливості формування духовних і моральних цінностей; дослідження духовних здобутків відомих постатей області

									<u>Результативні показники:</u> проведення 4-х науково-практичних конференцій за участю 80-90 науковців і запрошених та видання 4-х збірників матеріалів наукових та громадських досліджень
	2.Науково-практична краєзнавча конференція в Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка на тему: "Роль лідерів місцевих громад в історії нашого краю"	2017 рік	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, обласні громадські організації (за згодою)	коштів не потребує	-	-	-	-	<u>Результативні показники:</u> реалізація напрацювань 30 науковців і запрошених та видання збірника матеріалів наукових та громадських досліджень

	3.Включення в програми курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників лекцій з вивчення основних засад Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти	коштів не потребує	-	-	-	-	Ефективне застосування вчителями, викладачами принципів системного подання Української Хартії в навчально-виховному процесі <u>Результативні показники:</u> проведення 30 лекцій в Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти (тренінгів тощо) із залученням 600 учасників
	4.Проведення просвітницьких заходів у навчальних закладах, громадах області з метою популяризації Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної	обласний бюджет кошти місцевих бюджетів (за домовле-	43000	44000	45000	46000	<u>Результативні показники:</u> реалізація 80 просвітницьких заходів (круглих столів, диспутів, тренінгів тощо) із залученням 2000

				педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	ністю)					учасників
		5.Проведення просвітницьких заходів у загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладах області з метою популяризації Української Хартії вільної людини із залученням запрошених моральних авторитетів нації, письменників, громадських діячів	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	коштів не потребує	-	-	-	-	утвердження в суспільстві духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини як основи ідентичності <u>Результативні показники:</u> реалізація 20 просвітницьких заходів (круглих столів, диспутів, тренінгів, тощо) із залученням 400 учасників
2.	Дидактично-методичне забезпечення реалізації програми	1.Здійснення апробації різних форм навчально-виховних заходів вивчення і застосування Української Хартії вільної людини у загальноосвітніх, професійно-технічних та	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної	коштів не потребує	-	-	-	-	реалізація в навчальних закладах області системи цінностей Української Хартії вільної людини <u>Результативні показники:</u>

	вищих навчальних закладах області		педагогічної освіти, Тернопільська обласна громадська організація "Гуртом!" та інші громадські організації(за згодою)						реалізація в 10-и загальноосвітніх, 3-х професійно-технічних і 3-х вищих навчальних закладах області для виховання учнів і молоді системи цінностей Української Хартії вільної людини
	2. Вивчення і розвиток методик Української Хартії вільної людини у Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти через відеозапис та опис конспекту, демонстрації навчального заходу	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	26000	28000	28000	28000	Імплементация духовних і моральних цінностей у національно-патріотичне виховання молоді; удосконалення методології викладання навчальних програм <u>Результативні показники:</u> відеозаписи і конспекти 80 навчально-виховних заходів, придбання обладнання

		3.Розробка і написання методології застосування в навчальних закладах області системи духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії вільної людини, для формування майбутньої особистості		управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	коштів не потребує	-	-	-	-	отримання школою фахового інструменту - системи виховання серед дітей та молоді переваги духовності, гідності, поваги до співгромадян та власної відповідальності за спільні дії на протипагу споживацькому ставленню до навколишнього світу <u>Результативні показники:</u> розроблення методології додатками
		4.Створення осередків у загальноосвітніх навчальних закладах області популяризації Української Хартії вільної людини на Тернопільщині	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти,	обласний бюджет	8000	15000	16000	17000	підвищення ефективності вивчення системи духовних і моральних цінностей; утвердження бажань у громадян, які

			обласні громадські організації (за згодою)						будуть жити за Хартією і розповсюджувати систему духовних і моральних цінностей в суспільстві <u>Результативні показники:</u> формування 10-и осередків викладання Хартії (витрати на організаційні і представницькі заходи)\
	5.Щорічне видання (поновлення) конспектів, відеозаписів та розміщення в соціальних мережах навчально-виховних заходів застосування Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	14500	24300	27000	29100	<u>Результативні показники:</u> запис 15 конспектів, відеозаписів навчально-виховних заходів щороку
	6. Проведення навчально-виховних заходів з формування методології упровадження	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної адміністрації,	обласний бюджет	5650	6150	6800	7400	підвищення ефективності впровадження системи духовних

	Української Хартії вільної людини студентами, магістрантами		Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, вищі навчальні заклади, обласні громадські організації (за згодою)						і моральних цінностей <u>Результативні показники:</u> створення та проведення з магістрантами 40 навчально-виховних заходів
	7. Проведення моніторингу оцінки ефективності навчально-виховних заходів з популяризації Української Хартії вільної людини у навчальних закладах	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	4500	5700	6300	7000	<u>Результативні показники:</u> створення алгоритму моніторингу та показників оцінки ефективності навчально-виховних заходів; щорічне проведення моніторингу та написання письмового звіту
	8.Проведення тренінгів щодо підготовки навчально-виховних заходів з популяризації Української Хартії вільної людини у визначених загальноосвітніх, професійно-технічних та	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський національний педагогічний університет ім.	обласний бюджет	7080	7800	8600	9400	утвердження серед молоді духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини

	вищих навчальних закладах області		В. Гнатюка, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)						Результативні показники: проведення 12 тренінгів у вищих навчальних закладах Тернопільщини	
	9.Створення інноваційного методичного забезпечення вивчення Української Хартії вільної людини за напрацюваннями магістрантів, студентів Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, загальноосвітні навчальні заклади, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	1500	1700	1900	2100	Результативні показники: напрацювання щорічного медіа-пакету портфоліо із записами проєктів магістрантів, студентів (15 портфоліо)	
3.	Інтерактивний інструментарій вивчення змісту Хартії	Створення та супровід системи комунікацій (сайту, фейсбук сторінки) громадян, зорієнтованих на Українську Хартію вільної людини як основу власних цінностей	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські	обласний бюджет	4500	2800	2800	2800	використання інтерактивного інструментарію для практичного використання змісту Хартії <u>Результативні показники:</u> діючий сайт і фейсбук сторінка

				організації (за згодою)						для комунікацій
4.	Популяризація цінностей Хартії через співпрацю та волонтерство	1.Створення клубу друзів Української Хартії вільної людини (батьки, добротинці, волонтери)	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	кошти передбачені в розділі II пункт 4	-	-	-	-	залучення батьків, громадськості, учнівського та студентського самоврядування, громадських організацій до волонтерської діяльності з популяризації духовно-моральних цінностей Хартії <u>Результативні показники:</u> активно діючі 5 клубів друзів Хартії в загальноосвітніх навчальних закладах області
		2.Використання цінностей Української Хартії вільної людини в організації учнівського та родинного волонтерства на базі волонтерських загонів учнівського самоврядування	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної	-	-	-	-	-	<u>Результативні показники:</u> проведення 5 волонтерських заходів щороку (усього – 15 заходів)

			педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)						
	3.Організація переїзних експозицій, відкритих уроків атракції Хартії з метою популяризації цінностей Української Хартії вільної людини в школі	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка, загальноосвітні навчальні заклади, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	6300	6900	7300	7700	використання візуалізації та духовного спадку Церкви для вивчення цінностей <u>Результативні показники:</u> проведення 20 навчально-виховних заходів у громадах, залучених до програми
	4.Популяризація цінностей Української Хартії вільної людини через роботу студентських клубів, студентського та учнівського самоврядування	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, вищі навчальні	коштів не потребує	-	-	-	-	утвердження серед молоді як основи ідентичності духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини

				заклади, обласні громадські організації (за згодою)					<u>Результативні показники:</u> проведення 12 диспутів у вищих навчальних закладах Тернопільської області Учасники – 180 осіб	
		5. Популяризація цінностей Української Хартії вільної людини через громадські організації “Пласт”, СУМ, Молодіжних об’єднань “Обнова”, “Авангард”, Українська Молодь Христові, інші	2017-2020 роки	Тернопільська обласна громадська організація “Гуртом!” та інші громадські організації (за згодою)	коштів не потребує	-	-	-	-	утвердження серед молоді як основи ідентичності духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини <u>Результативні показники:</u> проведення заходів разом з молодіжними громадськими організаціями
5.	Практичне впровадження системи цінностей	1. Використання педагогічними працівниками навчально-виховному	2017-2020 роки	Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної	коштів не потребує	-	-	-	-	виховання духовно зрілої особистості <u>Результативні показники:</u>

Української Хартії	процесі напрацювань 2013-2015 років – зразків навчально-виховних заходів з популяризації Української Хартії вільної людини		педагогічної освіти, навчальні заклади області, Тернопільська обласна громадська організація “Гуртом!” та інші громадські організації (за згодою)						використання 30 портфоліо та зразків конспектів уроків 2013-2015 років
	2.Проведення інтелектуальних випробувань щодо цінностей Української Хартії вільної людини для учнівської молоді та педагогічних працівників	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільський комунальний методичний центр науково-освітніх інновацій та моніторингу, загальноосвітні навчальні заклади, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	15000	20000	25000	26000	підвищення ефективності і привабливості вивчення системи духовних і моральних цінностей <u>Результативні показники:</u> реалізація 8-и заходів із врученням премій-нагород для переможців
	3. Проведення навчально-виховних заходів у театрах, музеях, атракційних аудиторіях	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації,	обласний бюджет	10000	20000	20000	20000	підвищення ефективності і привабливості вивчення системи

		вищих, професійно-технічних та загальноосвітніх навчальних закладах з популяризації Української Хартії вільної людини		Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, вищі, професійно-технічні та загальноосвітні навчальні заклади, обласні громадські організації (за згодою)						духовних і моральних цінностей <u>Результативні показники:</u> підготовка, проведення і запис на відео 16 зразкових навчально-виховних заходів
6.	Видавнича діяльність, популяризація досвіду впровадження Хартії через засоби масової інформації	1. Підготовка друкованих посібників для реалізації програми	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	5500	6300	6700	7200	ефективне застосування педагогічними працівниками системного подання Української Хартії в навчальних закладах <u>Результативні показники:</u> видання 10 посібників з досвіду впровадження Хартії

	Підготовка презентацій та відеоматеріалів для промоції і реалізації програми	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	4000	4400	4800	5200	підвищення доступності до використання кращих практик вивчення духовних і моральних цінностей <u>Результативні показники:</u> підготовка 20 презентацій та відеоматеріалів
	3. Популяризація вивчення духовних та моральних цінностей через засоби масової інформації: - сюжети популяризації Хартії; - програми застосування Хартії	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	30000	69000	72000	75000	доведення до свідомості громадян цінностей Української Хартії вільної людини <u>Результативні показники:</u> підготовка 20 медіа-матеріалів

	4. Створення проекту популяризації Української Хартії вільної людини з метою проведення зустрічей з учнями та педпрацівниками в громадах області з місцевою передовою інтелігенцією, зорієнтованою на Хартію	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	20000	40000	40000	40000	утвердження в суспільстві, як основи ідентичності, духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини <u>Результативні показники:</u> витрати на оренду приміщень, обладнання, канцелярські товари, відрядження тощо
	5. Створення та популяризація художніх експозицій “Ікони Богородиці як намолені обереги громад Тернопілля” та “Чудотворні ікони Тернопілля” на тему “Богородиця боронить тернопільські громади та громади України”	2017-2020 роки	управління освіти і науки обласної адміністрації, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, обласні громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	8000	1000	1000	1000	забезпечення розвитку духовності і християнської культури; використання духовного спадку Церкви <u>Результативні показники:</u> проведення заходів щодо

										популяризації художніх експозицій
Всього:						219530	313050	329200	340900	

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Головним розпорядником коштів обласного бюджету на виконання програми визначити управління освіти і науки обласної державної адміністрації.

Координацію та контроль за ходом виконання програми здійснює управління освіти і науки обласної державної адміністрації.

Виконавці інформують про хід і результати виконання заходів програми та надають пропозиції з удосконалення її реалізації управлінню освіти і науки обласної державної адміністрації щороку до 10 січня впродовж терміну дії програми.

Узагальнену інформацію про хід виконання програми управління освіти і науки обласної державної адміністрації щороку до 20 січня упродовж 2018-2021 років подає департаменту економічного розвитку і торгівлі обласної державної адміністрації.

**Заступник голови-керівник апарату
обласної державної адміністрації**

I.V.ВОНС